

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 345/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. U. – E., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6 C 41/2007 z 26. októbra 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. U. – E. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2010 doručená sťažnosť P. U., K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 41/2007 z 26. októbra 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010 sťažovateľ namieta aj porušenie práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného čl. 13 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v procesnej pozícii žalovaného v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 6 C 41/2007, ktorého predmetom bol peňažný nárok žalobcov z titulu odstúpenia zmluvy o dielo, ktorej účastníkmi boli žalobcovia ako objednávateľia a sťažovateľ ako zhotoviteľ diela.

Okresný súd rozsudkom v konaní z 26. októbra 2009 v právnej veci vedenej pod sp. zn. 6 C 41/2007 vyhovel žalobnému návrhu žalobcov, keď po čiastočnom späťvzátí návrhu žalobcami dospel k záveru, že platne došlo k odstúpeniu od zmluvy o dielo a vzhľadom na výsledky dokazovania je nárok žalobcov dôvodný. Zároveň rozsudkom zamietol vzájomnú žalobu sťažovateľa a žalobcom priznal náhradu trov konania.

Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny, zmenil výrok týkajúci sa nároku žalobcov v sume 524,18 € tak, že ho zamietol, zrušil výrok týkajúci sa zamietnutia vzájomnej žaloby sťažovateľa a zmenil výrok o náhrade trov konania, tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pričom trovy konania štátu zaviazal zaplatiť oboch účastníkov konania rovnako.

Námietky sťažovateľa spočívajú v údajnej neplatnosti odstúpenia od zmluvy o dielo „pre nesplnenie podmienok uvedených v cit. Ustanovení § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka“, s ktorou okresný súd aj krajský súd nesúhlasili a v napadnutých rozsudkoch týchto súdov bol podľa názoru sťažovateľa poskytnutý „ústavne nekonformný výklad

hmotnoprávných ustanovení Občianskeho zákonníka obsiahnutých v § 642 ods. 1 a 2 cit. zákona pri ich aplikácii na posúdenie práv a povinností žalobcov a sťažovateľa“, v dôsledku čoho potom došlo napadnutými rozsudkami podľa sťažovateľa k porušeniu ním označených práv.

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že „Okresný súd Považská Bystrica a následne Krajský súd v Trenčíne svojim konaním vo veciach uvedených v čl. I tohto podania postupovali svojvoľne pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, keď spôsob akým ho aplikovali na danú vec zásadne poprel účel a význam cit. ustanovenia § 642 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka“.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „Vzhľadom na túto skutočnosť sa sťažovateľ domnieva, že postupom Okresného súdu Považská Bystrica a následne Krajského súdu v Trenčíne vo vyššie uvedených konaniach došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne aj na účinný prostriedok nápravy a v prípadoch obidvoch súdov aj práva na ústavne konformný výklad práva, keď priznali obidvaja z porušovateľov ochranu tvrdenému, avšak skutkovo a právne nedôvodnému nároku žalobcov voči sťažovateľovi, pretože obidva súdy vykladali ust. § 642 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v rozpore s jeho logickým a systematickým začlenením v právnom poriadku Slovenskej republiky, ako aj v rozpore s ust. čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ust. čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, keď takto uložili povinnosť previesť časť majetku sťažovateľa na žalobcov. Vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa navrhoval sťažovateľ vykonanie konkrétnych dôkazov, ktoré by umožnili súdu posúdiť skutočnosti týkajúcich sa dovolenosti právneho úkonu odstúpenia od zmluvy o dielo odporcami podľa ust. § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže odstúpiť od zmluvy je možné len zo zákonných alebo zmluvných a žalobcovia listom zo dňa 04.12.2006 odstupovali podľa ust. § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo odstúpiť podľa cit. ust. je potrebné posudzovať z hľadiska existencie materiálnych podmienok v ňom uvedených. V zmysle cit. ustanovenia uvedené by bolo možné len za predpokladu, že je zrejmé, že dielo nebude včas hotové alebo nebude vykonané riadne a súčasne, ak zhotoviteľ neurobí nápravu ani v poskytnutej primeranej lehote. Teda musia byť splnené kumulatívne dve podmienky. Správanie žalobcov spôsobilo, že dielo nebude hotové včas a následne

spôsobili, že nebolo hotové v primeranej lehote, pretože táto nebola poskytnutá. Sťažovateľ predložil rozsiahlu emailovú komunikáciu, ktorá svedčí o absencii primeranej súčinnosti sťažovateľovi na strane žalobcov, ktorý sa snažil o riadne dokončenie diela. Ani prvostupňový a ani odvolací súd sa s predloženými a navrhovanými dôkazmi žiadnym spôsobom nevysporiadali a to nielen vo výroku, ale ani v odôvodnení svojich rozsudkov...

Krajský súd v Trenčíne teda nesprávne aplikoval ust. § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka na navyše nedostatočne zistený skutkový stav a skutočnosť, že navyše tieto svoje závery ani bližšie neodôvodnil sú v rozpore s požiadavkami kladenými na odôvodnenie rozsudku uvedenými v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a svedčia o arbitrárnosti odvolacieho rozsudku Krajského súdu v Trenčíne a teda opäť sa sťažovateľ domnieva, že postupom Krajského súdu v Trenčíne bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru pri potvrdení rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici v časti výroku č. 1 a logicky potom aj v časti výrokov, ktoré sú od neho závislé...

Prvo a následne druhostupňové rozhodnutie súdu, keď ani jeden z porušovateľov sa nezaoberal splnením podmienok na vznik práva na odstúpenie od zmluvy podľa § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to bez akéhokoľvek odôvodnenia v prvo alebo druhostupňovom rozhodnutí, svedčí o arbitrárnosti a svojoľnom rozhodnutí o neaplikácii cit. ustanovenia.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal po meritórnom prerokovaní sťažnosti tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26.10.2009 vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6C 41/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.03.2010 vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 5C0 33/2010 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd, právo sťažovateľa podľa čl. 13 Dohovoru ako aj základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.03.2010 vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 5 Co 33/2010 porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.03.2010 vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 5 Co 33/2010 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

4. Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi troj právneho zastúpenia v sume 303,31 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré by malo spočívať v ústavne nekonformnom výklade a v nesprávnej

aplikácii jednoduchého práva, ako aj v arbitrárnosti rozhodnutí obidvoch súdov v sťažovateľovej právnej veci, čím došlo podľa sťažovateľa aj k porušeniu jeho základných práv zaručených čl. 20 ústavy a práva na pokojné užívanie jeho majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ namieta aj porušenie jeho práva na účinný právny prostriedok nápravy vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Z citovanej právnej normy vyplýva povinnosť ústavného súdu preskúmať sťažnosťou namietané právne významné konanie orgánu verejnej moci iba v rozsahu určenom sťažovateľom v sťažnostnom petite. Ústavný súd nemôže takto vymedzený rozsah prekročiť.

Z formulácie sťažnostného návrhu obsiahnutého v predloženej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ tvrdí porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 41/2007 z 26. októbra 2009 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010 bez ďalšieho vymedzenia či pomenovania konkrétnych základných práv. Na druhej strane však z odôvodnenia sťažnosti vyplýva namietanie porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy.

V prípade popísaného zistenia sa procesný postup ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti štandardne orientuje na výzvu sťažovateľovi na odstránenie nesúladu odôvodnenia a petitu sťažnosti. V prerokovávanom prípade však ústavný súd predbežne prerokoval sťažovateľovu sťažnosť bez takejto výzvy a dôsledne vychádzajúc z charakteru jeho sťažnostných námietok, ktorými zdôvodnil tvrdenie o porušení označených základných práv, podrobil prieskumu rozsudok okresného súdu a rozsudok krajského súdu aj z hľadiska porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy. Viedla ho k tomu požiadavka hospodárnosti konania, ktorej uplatnenie v tomto prípade prináša sťažovateľovi v konečnom dôsledku širší záber prieskumu. V neposlednom rade ústavný súd zvolil uvedený procesný postup aj s ohľadom na rozhodnutie o predloženej

sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia v spojení s jeho odôvodnením. Inými slovami, doplnenie sťažnostného petitu na základe výzvy ústavného súdu by za žiadnych okolností nemohlo viesť k odlišnému rozhodnutiu o sťažnosti po jej predbežnom prerokovaní.

1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 41/2007 z 26. októbra 2009

Sťažnosť v rozsahu, v akom sťažovateľ pred ústavným súdom napáda rozsudok okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 41/2007, ústavný súd nemohol preskúmať z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane prezentoval názor, že povinnosť zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02).

Ako vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov.

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 C 41/2007 z 26. októbra 2009 mal sťažovateľ možnosť podať riadny opravný prostriedok – odvolanie. Toto svoje právo aj využil a podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010.

To znamená, že právomoc poskytnúť ochranu základným právam a slobodám vo vzťahu k rozsudku okresného súdu mal v rámci odvolacieho konania krajský súd, ktorý, ak by pri preskúmaní rozsudku okresného súdu dospel k záveru, že prvostupňový súd svojím rozhodnutím alebo postupom, ktorý rozhodnutiu predchádzal, porušil základné práva alebo iné práva a slobody sťažovateľa, mal povinnosť týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 33/2010 zo 17. marca 2010

K časti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorú sťažovateľ videl v tom, že „*krajský súd nesprávne aplikoval ust. § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka na navyše nedostatočne zistený skutkový stav a skutočnosť, že navyše tieto svoje závery ani bližšie neodôvodnil sú v rozpore s požiadavkami kladenými na odôvodnenie rozsudku uvedenými v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a svedčia o arbitrárnosti odvolacieho rozsudku*“, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Ústavný súd poznamenáva, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07).

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konštatuje, že ho v žiadnom prípade nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné.

Krajský súd na základe rozsiahleho vykonaného dokazovania pred okresným súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že žalobcovia platne odstúpili od zmluvy o dielo, pretože *„dielo nebolo riadne a včas hotové a vykonané a neboli vykonané účinné opatrenia na nápravu ani v dodatočnej stanovenej primeranej lehote, ktorá bola stanovená do 31.10.2006, čo predstavuje predĺženie lehoty o celý kalendárny rok“*. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že na posúdenie kvality a hodnoty prác bola v rámci konania na okresnom súde určená znalkyňa na vypracovanie znaleckého posudku, v ktorom jednoznačne konštatovala, že *„dôsledkom nekvalitnej rekultivácie pôdy, nedostatočného dodania pôdneho substrátu, ako aj nekvalitnej výsady okrasných rastlín sú niektoré časti záhrady kompozične roztrieštené, čo si bude vyžadovať značné náklady na rekonštrukciu výsadiieb“*. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu sa uvádza, že vo vypracovanom znaleckom posudku znalkyňa určila výšku účelne vynaložených nákladov sťažovateľa, ktorá sa rovnala zaplatenej cene diela žalobcami, od ktorej však bolo potrebné odpočítať čiastku 510 104 Sk, ktorú bude potrebné vynaložiť na realizáciu rekonštrukcie trávnik, drevín a závlahy. Za oprávnené náklady znalkyňa v konečnom dôsledku považovala sumu 595 896 Sk (19 780,12 €).

Vzhľadom na uvedené potom krajský súd ustálil, že *„je namieste primerane znížiť (cenu diela, pozn.) cenu pripadajúcu na jednotlivé vadné práce a vadný materiál...“*.

Ústavný súd sa nestotožnil s námietskou sťažovateľa, že rozhodnutie „je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov, interpretácia zmluvy arbitrárna a samotná argumentácia porušovateľov nekoherentné,“ pretože krajský súd posúdil relevantné ustanovenia zmluvy o dielo, ako aj identifikoval rozhodné skutočnosti pre správnu aplikáciu ustanovenia § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poskytol odpovede na relevantné námietky sťažovateľa (stotožnil sa v celom rozsahu s odôvodnením súdu prvého stupňa, čo sa týka použiteľnosti záverov znalca Palutku), preto napadnutý rozsudok krajského súdu a jeho odôvodnenie s poukazom na splnenie podmienok predpokladaných § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka je logický, založený na racionálnej argumentácii a nemožno ho považovať za svojvoľný, zjavne neodôvodnený, respektíve ústavne nekonformný, a preto túto časť sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné pripomenúť, že v doterajších prípadoch, keď riešil problematiku možného porušenia základného práva na súdnu ochranu konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, už uviedol, že základné právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 218/07).

Ústavný súd posúdil aj namietané porušenie základných práv sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a práva zaručeného čl. 1 dodatkového protokolu, ktoré sťažovateľ odôvodnil tým, že „v dôsledku právoplatného rozhodnutia všeobecného súdu, keď Krajský súd v Trenčíne potvrdil výrok č. 1 v rozhodnutí prvostupňového súdu, porušenie práva na spravodlivé súdne konanie malo za následok aj zásah do majetkových práv sťažovateľa, ktoré tento nadobudol v súlade s čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky pri vykonávaní svojej podnikateľskej a do ktorých je týmito rozhodnutiami zasahované v rozpore s čl. 20 ods.1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky“.

Ústavný súd k týmto sťažovateľovým námietkam v súlade so svojou doterajšou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 4, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, z toho istého dôvodu bolo už len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotnoprávneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

Ústavný súd sa napokon zaoberal aj namietaným porušením práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného čl. 13 dohovoru vo vzťahu k rozsudku krajského súdu, ktoré sťažovateľ odôvodnil tým, že *„došlo k porušeniu vyššie uvedených základných práv (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru, pozn.) a preto sa obracia so svojou sťažnosťou na Ústavný súd Slovenskej republiky, nakoľko nemá žiadny prostriedok nápravy. Vzhľadom na tieto skutočnosti je zrejmé, že postupom krajského súdu v Trenčíne bolo porušené aj právo sťažovateľa na účinný prostriedok nápravy garantovaný čl. 13 dohovoru.“*

Pokiaľ ide o namietané porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru, ústavný súd tu opätovne odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné

tvrdenie (arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. marca 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131). Odmietnutie namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v danom prípade vylučuje zároveň aj možnosť porušenia práva zaručeného čl. 13 dohovoru, preto aj v tejto časti ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Pretože ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, ostatnými požiadavkami sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2010